

PAULA PERÄSALO

Audionomi, sairaanhoitaja (amk)

Meilahden sairaalan aikuisten kuulokeskus, HYKS

Audionomyhdistyksen hallituksen varapj.

Audionomi kuulon asiantuntijana

Hoitamisen eettiset perusteet, asiakkaan yksilöllisyyden huomioiminen ja tämän tarpeiden kuunteleminen ovat vahvasti läsnä audionomin arjessa.

Audionomin työhön kuuluu asiakkaan kuntoutustarpeiden kartoittamista, monenlaisten kuulontutkimusten tekemistä sekä kuntoutuksen suunnittelua ja toteutusta sopivien kuuloapuvälineiden ja tukitoimien avulla. Kuulemisen ongelmat liittyvät usein arjen kommunikaatioon, esimerkiksi työelämässä hälyisät kokoustilanteet tuottavat vaikeuksia, lastenlasten puhetta ei kuule, televisiosta ei saa selvää, kodin ja liikenteen hälytysäänet eivät kuulu.

Audionomi kartoittaa kuulovian aiheuttamaa häiriötä ja pyrkii kullekin kuntoutujalle löytämään yksilöllisen avun, usein yhteistyössä kuulokuntoutuksen moniammatillisen tiimin kanssa.

Kuulontutkimusta tehtäessä ja kuulokuntoutusta suunniteltaessa on tärkeä kohdata asiakas ammatillisen kiinnostuneesti. Kuntou-

tujan omat näkemykset tilanteestaan ja kokemukset kuulon aleneman tuomista haasteista ovat tärkeää tietoa kuntoutusta suunnitellessa. Toisinaan myös kuntoutujan läheiset osallistuvat kuntoutustarpeen arviointiin. Kuntoutujan omalla motivaatiolla on iso merkitys kuntoutuksen onnistumiselle.

Audionomi kohtaa työssään erilaisia kuntoutujia, ja joskus yhteinen kieli puuttuu kokonaan. Syynä tähän voi olla aistivajaus (kuurous, kiirosokeus) tai kuulon aleneman lisäksi puutteellinen suomen kielen taito. On asiakkaan, ja myös audionomin, oikeus saada tulkkauspalveluja, kun siihen on tarvetta. Oli sitten kyse taktiiliviittoman* tulkkauksesta tai punjabin kielestä, tulkin käyttämisessä on omat haasteensa. Esimerkiksi kun muokataan kuulemisen kokemusta kojetta säätämällä, on potilaan kuvaamilla pienilläkin äänen värin vivahteilla suuri merkitys. Tulkin puutteellinen koulutus

tai sanavarasto tuottavat omat lisähaasteensa vastaanottotyöhön. Mikäli kääntäjä ei ole ammattitulkki, joudutaan eettistenkin kysymysten eteen, kun potilaan asioita hoidetaan tulkin välityksellä.

Kuulovika voi olla synnynnäinen, iän myötä kehittynyt tai ilmetä äkillisesti. Potilaan kokemus kuulovian asteesta ei aina vastaa todellisuutta. Tällöin kuuloalan ammattilaisen tehtävänä on selvittää tilanteen vakavuus ja yrittää potilaan ja muiden hoitopolkuun liittyvien ammattiryhmien edustajien kanssa tuottaa siihen tyydyttävä ratkaisu. Audionomi toimii vaativien ja vaatimattomien potilaiden edunvalvojina. Hän myös pyrkii yhteistyössä moniammatillisen työryhmän kanssa auttamaan potilaita sopeutumaan kuulonaleneman mukanaan tuomiin arjen haasteisiin ja tuomaan parhaan mahdollisen kuulemisen kuulokuntoutujan ulottuville.

Ammattitaitoa kehitettävä koko ajan

Oman ammattitaidon ylläpitäminen ja sen kehittäminen on ehdoton edellytys, jotta pysyy ajan hermolla. Vastaanotolle saattaa tulla hyvinkin määrätietoinen potilas, jolla on map-pikaupalla tietoa erilaisista uusimmista kojeista ja apuvälineistä. Audionomin tehtävänä kuulemisen asiantuntijoina on kunnioittavasti antaa potilaalle totuudenmukainen tieto siitä, mitä juuri hän tarvitsee ja mitä julkisin varoin on mahdollista tarjota.

Lehtiä lukiessa tulee välillä sellainen olo, että vallalla on sellainen käsitys julkisesta terveydenhuollosta, että se joka huutaa kovimmin saa eniten ja parasta. Julkisessa terveydenhuollossa toimiville hoitajille, alasta riippumatta, se tarkoittaa kasvavia haasteita kommunikaatio-taidoissa. Potilaiden yhdenvertaisuuden kunnioittaminen yhdistettynä tilannelukutaitoon ja ammattitaitoiseen näkemykseen haitan ja hädän asteesta luovat edellytykset sille, että kaikki saavat tarvitsemaansa hoitoa tilanteen vakavuuteen suhteutetulla aikataululla.

Työssä tavataan paljon erilaisia ihmisiä. Yksilöllisesti kartoitetaan kuulon kuntoutujan

tuen ja mahdollisten apuvälineiden tarve, jotta kuntoutuja saisi parhaan mahdollisen avun. Yhdessä kuntoutusohjaajien, kojetechnikoiden, lääkäreiden, puheterapeuttien, psykologien ja sosiaalityöntekijöiden sekä kuulokojeiden maahantuojaisten kanssa tuotetaan palveluja potilaan parhaaksi.

Hoitoalan ammattilaisina audionomitkin tekevät työtään omilla persoonallisilla otteilla tilanteissa, joissa koko hoidettavan elämä kohdataan vastaanottotilanteessa. Kuulonkuntoutujan hoitokäynnille mukanaan tuomat toiveet, pelot, turhautumat ja jännitykset pyritään tunnistamaan. Kommunikaatio ihmisen kanssa, jolla on alentunut kuulo, vaatii molemminpuolisesti tiukkaa keskittymistä. Usein kuntoutujat tarvitsevat selkeän ja hidastetun puheen tueksi huuliolukua. Potilaat saavat siis jo käytännön systistä jakamattoman huomion.

Tiukkojen vastaanottoaikojen puitteis-sa pyritään kuitenkin luomaan kunnioittava kohtaaminen, jossa ei ohiteta akuutteja myl-lerryksiä, mutta hoidetaan huolellisesti se, mitä varten asiakkaamme on vastaanotolle tullut. Ammatillisesti ohjaamme vastaanottotilan-

netta hoitotarpeiden ja tavoitteiden suuntaan. Kun odotusten ja todellisuuden kohtaaminen ei suju mutkattomasti, on asiantuntijuus iso valttikortti. Rehelliset vastaukset, jotka joskus tuottavat suunnatonta iloa, tai toisinaan val-taisaa pettymystä, osoittavat kuitenkin sen, että arvostamme potilaitamme. Ei ole meidän tehtävämme silotella todellisuutta silloin, kun siihen ei ole perusteita. Ammatillisuus poti-lassuhteissa onkin tärkeää erityisesti silloin, kun toivon ylläpitäminen on enää ainoa apu, mitä voi antaa.

Audionomien, kuten muidenkin hoito-työntekijöiden, on tärkeä pitää huolta myös omasta jaksamisestaan. Työn ja vapaa-ajan ta-sapainoa on hyvä ylläpitää sopivalla suhteella lenkkiä ja lenkkimakkaraa, iloa ja intohimoa.

*taktiiliviittominen= Jos jäljellä oleva näkökyky ei riitä viittomien hahmottamiseen, viitotaan kädes-tä käteen eli taktiilisti.

Suurempaa taitoa saa hakea

Tulevia täydennyskoulutuksia:

**Kouluikäisten ja nuorten pahoinvointi -
Onnistunut oppilas- ja opiskeluhuolto**

4.2.2015 alkaen

**Diabeettisen haavan hoito verkkokoulutuksena
5 op**

17.3.2015 alkaen

Diabeteslapsi päivähoidossa ja koulussa

14.4.2015 alkaen

Traumaattinen kriisi ja henkinen ensiapu

22.4.2015 alkaen

Synnytyksen jälkitarkastus

23.4.2015 alkaen

Päivitä näyttönoton osaamistasi:

Verinäytteenotto

23.4.2015

**Matkailijoiden ja maahanmuuttajien
rokottaminen**

6.5.2015

Seksuaalineuvonta 30 op

27.8.2015 alkaen

Asiakasvastaava 30 op

Kevät 2015

**Työterveyshuollon koulutus terveydenhoitajille
ja fysioterapeuteille**

10.9.2015 alkaen

Tutustu koulutuksiimme tarkemmin

www.metropolia.fi/taydennyskoulutus-sote

Tulevia tapahtumia:

II Terveysalan näyttöön perustuvan toiminnan
symposium 5.2.2015

Vaikuttavat oppimisympäristöt terveysalalla VOT 2015

III terveysalan koulutuksen kansallinen konferenssi

1.-2.6.2015

Kulttuuri
Liiketalous
Sosiaali- ja terveysala
Tekniikka

Metropolia
www.metropolia.fi